

OTÁZKY A ODPOVĚDI K PROVEDENÍ ZMĚN VE SPOLKOVÉM REJSTŘÍKU

Od počátku loňského roku běží tříletá lhůta k provedení změn v zápisech jednotlivých sborů dobrovolných hasičů a dalších organizačních jednotek Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska ve spolkovém rejstříku Městského soudu v Praze, kde je naše organizace zapsána. Na souvislosti s tím spojené jsme se zeptali ředitele kanceláře SH ČMS Ing. Aulického.

Kolik je již sborů zaregistrováno?

Podle nového Občanského zákoníku (NOZ) jsou zaregistrovány všechny stávající Sbory dobrovolných hasičů (celkem 7 890 sborů) ze kterých jsou dle NOZ pobočné spolky hlavního spolku SH ČMS. Přeregistrace proběhla automaticky s přechodem občanského sdružení na spolek k 1. 1. 2014, a to z rejstříku Ministerstva vnitra na spolkový rejstřík. Změny v registru může dělat pouze hlavní spolek a tím je statutární orgán SH ČMS, kterým je VV SH ČMS, za který jedná starosta SH ČMS a nebo I. náměstek SH ČMS. Celý loňský rok 2014 Kancelář SH ČMS věnovala kontrole stávajících zaregistrovaných sborů a řešila nedostatky při převodu. Ovšem legislativa nám nedovolila dělat moc změn, jelikož za každou změnu se u městského soudu v Praze kam místně SH ČMS spadá, hradil poplatek 1000,- Kč. Proto se dělaly pouze prvozápisy u nově vzniklých sborů a velmi nutné změny pro sbory, které potřebovaly mít vše dle NOZ, například pro získání dotací či pro podnikání. Toto se změnilo dne 9. prosince 2014, kdy byl i na popud SH ČMS schválen zákon č. 335/2014 Sb, kterým došlo ke změně zákona o soudních poplatcích. Tím byly od soudních poplatků osvobozeny spolky a neziskové organizace. Toto osvobození platí pro první zápis a zápis změn do spolkového rejstříku, je časově omezeno do 30. 6. 2016, kdy by měl být přijat zákon, který vymezí podmínky získání statutu veřejné prospěšnosti, o který SH ČMS bude právem žádat. Po získání tohoto statutu bude naše sdružení osvobozeno od poplatků automaticky do té doby, co bude statut veřejné prospěšnosti užívat.

Kterých sborů se změny zápisů týkají?

Stávající sbory dělají pouze změny, které vyplývají z NOZ. V současné době má SH ČMS 7 890 sborů, které jsou zaregistrovány jako pobočné spolky SH ČMS. Dle naší kontroly z roku 2014, kdy jsme museli překontrolovat přes 707 stran dokumentů a kdy bylo zjištěno mnoho nedostatků (zrušené sbory nebyly odhlášeny, existující sbory měly dvě IČ, nebo nález organizací, které k nám nepatří), je nyní nutné u většiny sborů doplnit například sídlo sboru s číslem popisným, zástupce statutárního orgánu, provést opravu chybných názvů organizačních jednotek atd. V současné době se změny týkají všech sborů, u kterých se valnou hromadou změnilo složení statutárního orgánu včetně jeho zástupce (starosty) a nebo mají výše popsané nedostatky.

Kdo sborům s provedením změn ve spolkovém rejstříku pomůže?

S nově registrovanými sbory, ale i s těmi, kterých se týkají změny, spolupracuje celá Kancelář SH ČMS, ale nejvíce oddělení vnitroorganizační pod vedením p. Hladíkové. V současné době je spuštěn „zkušební provoz“, máme rozpracovány celkem tři okresy (Strakonice, Chrudim a Olomouc) a výsledky testování využijeme pro vytvoření harmonogramu provádění změn v jednotlivých okresech. Kancelář SH ČMS informuje průběžně jednotlivá Okresní sdružení hasičů - o nových dokumentech, o problémech, které se objevují průběžně při zápisech a postupně s časovým předstihem získají také konkrétní termíny k tomu, aby si mohla okresní sdružení včas připravit od sborů dokumenty se změnami, které je potřeba zaregistrovat. Zápisy změn se musí dělat postupně, jelikož ověření podpisů je platné pouze 90 dní a i když Kancelář SH ČMS najala externí spolupracovníky, tak zápis do spolkového rejstříku se nedá moc zrychlit. Dělá se totiž elektronicky a server je často dost přetížen. Na změny máme ještě čas do konce roku 2016, proto žádáme sbory, aby vydržely a vyčkaly na zprávu od svého OSH na vyplnění níže popsaných dokumentů.

Co pro provedení změn a úpravy zápisů musí sbory učinit?

V prvé řadě se musí řídit Organizačním řádem SH ČMS (OŘ) schváleným VV SH ČMS 29. 1. 2015 a jeho přílohami. Svolat Valnou hromadu a řádně vyplnit všechny potřebné dokumenty (především přílohy

č. 6 OŘ). Jedná se o přílohy čestné prohlášení o bezúhonnosti a svéprávnosti se souhlasem výkonu funkce, souhlas se zápisem statutárního zástupce SDH řádně zvoleného valnou hromadou do spolkového rejstříku, výpis z usnesení VH SDH a souhlas se sídlem SDH.

Všechny potřebné dokumenty jsou i k dispozici na www.dh.cz pod úsekem vnitroorganizačním a dále v přílohách Organizačního řádu.

Musí být podpisy na dokumentech ověřené notářem?

Především musíme uvést, že ověřování podpisů (legalizaci) nedělá jen notář, ale i Hospodářská komora České republiky, krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, obecní úřady, úřady městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst, úřady městských částí hlavního města Prahy, újezdní úřady a také pošty označené logem Czech POINT.

Na některých dokumentech při provedení změn ve spolkovém rejstříku musí být podpisy ověřené. Jedná se především o dokument „souhlas se zápisem do spolkového rejstříku s prohlášením statutárního zástupce“ dále „souhlas vlastníka nemovité věci s umístěním sídla“ a „Čestné prohlášení o svéprávnosti, bezúhonnosti a způsobilosti vykonávat funkci (statutárního orgánu) spolku. Pokud jde o správní poplatek za ověření podpisu, je pro spolky klíčové ustanovení Položky 5, bodu 2, přílohy č. 1 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích:

„2. Od poplatku podle písmene a) jsou osvobozeny nadace a nadační fondy, občanská sdružení a odborové organizace a obecně prospěšné společnosti, založené k poskytování obecně prospěšných činností v oblastech ochrany životního prostředí, ochrany mládeže, ochrany zvířat, sociálních služeb, sociální péče a pomoci v hmotné nouzi, zdravotnictví, ochrany života a zdraví osob, kultury, tělovýchovy a sportu, vědy a výzkumu, vzdělávání a výchovy, požární ochrany a ochrany památek, souvisí-li prováděný úkon s činností, pro níž byly tyto subjekty založeny.“

Ovšem toto ustanovení neplatí u soukromého notáře či advokáta, který má svůj ceník a ověření podpisů se u něj hradí dle jeho cen.

Budou sbory za provedení změn v zápisech hradit nějaký poplatek?

Nebudou, spolky byly, jak jsem již popsal výše, od poplatků osvobozeny zákonem č. 335/2014 Sb.,

Co když se nestihnou provést všechny změny v zákonem dané lhůtě?

Sbory dobrovolných hasičů (pobočné spolky), které například mají v rejstříku neúplné informace, budou dle běžných mechanismů vyzvány, aby je doplnily, a pokud tak neučiní, bude zahájena jejich likvidace. Kontrolu svých záznamů v rejstříku sbory mohou udělat sami na www.justice.cz a zadáním svého IČ. Likvidátor se určí dle Organizačního řádu čl. 6. b. Likvidace je proces vypořádání zejména majetku spolku před tím, než spolek přestane existovat. Za tímto účelem je jmenován likvidátor, který je povinen vykonávat svou funkci s péčí řádného hospodáře a na kterého přechází oprávnění statutárního orgánu za spolek jednat navenek. Likvidátorem může být osoba způsobilá být členem statutárního orgánu. Jeho činnost je omezena jen na ty úkony, které sledují účel odpovídající povaze a cíli likvidace.

Ing. Jan Aulický
Ředitel Kanceláře SH ČMS